

srce

Sveučilište u Zagrebu
Sveučilišni računski centar

KLASA: 008-03/25-010/001
URBROJ: 3801-10-010-02-25-24
Zagreb, 8. rujna 2025.

Priopćenje za novinare

Srce obilježilo 25 godina Croatian Internet eXchangea (CIX-a)

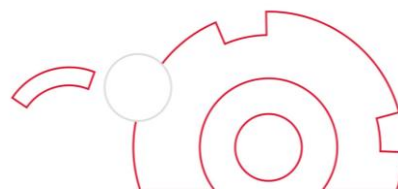
25 godina slobodnog povezivanja

(Zagreb, 8. rujna 2025.) Danas je u Sveučilišnom računskom centru (Srcu) održana proslava 25 godina Hrvatskog središta za razmjenu internetskog prometa (Croatian Internet eXchange, CIX-a). Proslavu su pozdravnim govorima otvorili ministar pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Damir Habijan i ravnatelj Srca Ivan Marić, a prisustvovali su brojni predstavnici članica CIX-a, akademske zajednice, gospodarstva i predstavnici medija.

Uvodno je ravnatelj Marić održao prezentaciju „CIX - 25 godina slobodnog povezivanja“ u kojoj je podsjetio na početke i razloge uspostave te dao detaljan pregled razvoja i djelovanja CIX-a svih ovih godina kao i ulogu i značaj točaka za razmjenu internetskog prometa. „CIX je nacionalno **zajedničko dobro međusobnog povezivanja**, podržavajući posljednjih 25 godina ne samo internetski promet već i vrijednosti samog interneta: *otvorenost, decentralizaciju i suradnju*. Prepoznavanje CIX-a kao kritične infrastrukture nije simbolična gesta. To je tehnička potreba“, naglasio je ravnatelj Marić.

Potom je održana vrlo zanimljiva panel rasprava na temu: „Budućnost interneta počinje lokalno: Uloga CIX-a u digitalnoj suverenosti“. Kao panelisti su sudjelovali Damir Habijan, ministar pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, Ivan Bešlić, Chief Strategy Officer iz Sofascorea, Boris Drilo, član Uprave Hrvatskog telekoma, Nataša Glavor iz CARNET-a, Tonko Obuljen, predsjednik Vijeća HAKOM-a i Ivan Marić, ravnatelj Srca, a moderirao ju je Dragan Petric, izvršni urednik časopisa BUG i *tech influencer*.

Panelisti su se složili da je suradnja predstavnika svih dijelova gospodarstva, privatnog i javnog sektora, akademske zajednice i regulatora nužna kako bi se i u budućnosti osigurala decentralizacija, sigurnost i održivost interneta. CIX o kojem Srce kao središnja infrastrukturna ustanova akademske zajednice brine već 25 godina osigurava digitalni suverenitet i kritična je infrastruktura koja krajnjim korisnicima omogućava bolje iskustvo interneta. Pred svima stoji rad na daljnjoj suradnji na regulaciji koja treba biti temeljna na principima osiguravanja jednakog pristupa tehnologiji, sigurnosti, zaštite krajnjih korisnika ali i omogućavanja daljnjeg razvoja. U usporedbi s drugim zemljama Hrvatska je napravila već dosta u području digitalizacije i u tom smjeru treba nastaviti dalje.

Croatian Internet eXchange (CIX) hrvatsko je središte za međusobnu razmjenu internetskog prometa (Internet eXchange Point - IXP) osnovano 2000. godine, kada su 8. rujna AT&T Global Network Services Hrvatska, Hrvatska akademska i istraživačka mreža CARNet, Hrvatska radio televizija, Hrvatske telekomunikacije, ISKON Internet i VIP-NET potpisali Memorandum o osnivanju CIX-a. Prve „operativne“ članice CIX-a bile su CARNet i ISKON Internet.

CIX je središnje mjesto za uspostavu izravnih komunikacijskih kanala između davatelja internetskih usluga u Hrvatskoj. Njegova svrha je izbjegavanje nepotrebnog prometa kroz treće mreže, poboljšanje kvalitete i sigurnosti komunikacija te smanjenje troškova davatelja internetskih usluga koji međusobno razmjenjuju podatke.

U okviru ove usluge stručnjaci Srca projektiraju, grade i održavaju mrežnu infrastrukturu CIX-a koja je distribuirana na tri lokacije u dva grada, implementiraju nove mrežne usluge za potrebe članica CIX-a te pružaju podršku članicama CIX-a i radu Foruma CIX-a.

Od 2008. godine CIX je punopravni član udruženja europskih središta za razmjenu internetskog prometa ([European Internet Exchange Association](#), Euro-IX), čiji je cilj promoviranje kulture otvorene razmjene ideja i iskustava među članicama. Druga lokacija CIX-a uspostavljena je u Zagrebu 1. lipnja 2016. godine u podatkovnom centru Digital Realty ZAG1. U svibnju 2025. u rad je pušteno treće sjedište Croatian Internet Exchangea (CIX-a) u podatkovnom centru DC North u Varaždinu. Dodatnom distribucijom mrežne infrastrukture CIX-a povećana je otpornost i dostupnost CIX-a te je članicama CIX-a pružena još bolja kvaliteta usluge, kao i pouzdanost i fleksibilnost.

Važnost CIX-a prepoznata je 2015. godine u [Nacionalnoj strategiji kibernetičke sigurnosti](#) te su sukladno tome izrađene i objavljene [Preporuke za korištenje nacionalnog čvora za međusobnu razmjenu internetskog prometa](#), s posebnim osvrtom na prednosti njegova korištenja s aspekta sigurnosti razmjene internetskog prometa.

CIX je od travnja 2025. usklađen s preporukama udruženja Mutually Agreed Norms for Routing Security (MANRS) čime Srce nastavlja doprinosti sigurnijem internetu, a najvažnije preporuke su sprječavanje širenja netočnih informacija u usmjeravanju i zaštita *peering* infrastrukture. Za sprječavanje širenja netočnih informacija u usmjeravanju na *route* poslužiteljima CIX upotrebljava validaciju IRR (Internet Route Registry) i RPKI (Resource Public Key Infrastructure).

Od uspostave do danas kroz CIX je preneseno više od 1 EB podataka, a samo tijekom 2024. godine preneseno je 322,7 PB podataka. Trenutno CIX ima 40 aktivnih članica.

Dodatne informacije o CIX-u potražite na [web-stranicama CIX-a](#).